

Handläggare: Lars B Strand
Telefon: 508 36 205

Till
Äldrenämnden
den 14 oktober 2008

Förslag till Vision Järva 2030

Äldreförvaltningens förslag till beslut

Äldrenämnden beslutar följande

Remissen besvaras med äldreförvaltningens tjänsteutlåtande

Gunnel Rohlin
direktör

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat förslag till Vision Järva 2030 till bl.a. äldrenämnden.

Äldreförvaltningen påpekar att i remissen belyses inte utvecklingen ur de äldres perspektiv. Andelen äldre i området kommer att öka kraftigt fram till år 2030. De flesta kommer troligen att vilja bo kvar i sin ordinarie bostad så länge som möjligt. Det bör underlättas. Någon form av trygghetsboende/seniorboende i kompletteringsbebyggelsen bör ändå övervägas.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat stadsledningskontorets förslag till Vision Järva 2030 till berörda nämnder, bl.a. stadsdelsnämnderna Rinkeby-Kista, Spånga-Tensta och äldrenämnden, samt ett stort antal övriga intressenter för yttrande senast den 28 oktober 2008. Ytterstads- och bostadsborgarrådet har därefter i en skrivelse den 10 september preciserat några frågeställningar att beaktas vid besvarande av remissen

- Vad är bra, vad ska bort och vad saknas i förslaget?
- Vad gör ni just nu inom Järvalyftet, som borde finnas med i visionen?
- Vad vill ni göra de närmaste åren?
- Vad vill ni ha gjort på lite längre sikt, under de kommande 10-15 åren?

Ärendet

Med Vision Järva 2030 finns en konkretiserad bild av allt som kan uppnås genom Järvalyftets samlade aktiviteter.

Utgångspunkten är stadens Vision 2030, ett Stockholm i världsklass. En stad som är mångsidig och upplevelserik, innovativ och växande, ett medborgarnas Stockholm. Järvalyftet omfattar

- Bra boende och en mer varierad stadsmiljö
- Trygghet i vardagen
- Stärkt utbildning och bra språkundervisning
- Fler jobb och ökat företagande

Järva ska enligt visionen vara ett attraktivt område för alla. Vid ny- och ombyggnation prioriteras trygghetsaspekten i boendet, försköning av offentliga platser och en god utomhusbelysning inom och mellan stadsdelarna.

Mångfalden i Järvaområdet ska tas tillvara och diskriminering ska minska.

Boende i Järvaområdet ska ha goda möjligheter att försörja sig genom arbete både inom Järva och i andra områden. En rad idéer för att öka andelen förvärvsarbete i befolkningen redovisas. Avsnittet om utbildning fokuserar på grundskolan och Tensta gymnasium.

När det gäller trygghet i vardagen redovisas en undersökning där 90 % av de tillfrågade såg brottsligheten som ett problem i stadsdelarna, trots att antalet anmälda brott är lägre än i staden som helhet. Över hälften pekar också på problem med nedskräpning, skadegörelse, inbrott och buskörning med moped. Men även våld och hot om våld nämns av många. När en så stor del av husen står inför upprustning är det enligt remissen viktigt att ta tag i helhetsmiljön; var bör belysningen bli bättre, vilka ödsliga platser och passager kan byggas bort, vad kan skapa större hemkänsla i stadsdelarna? Polisens lokala närvaro är viktig. Samarbetet mellan fastighetsägare, boende och polis och stadsdelsförvaltningar är grunden för det brottsförebyggande arbetet. Om kollektivtrafiken känns otrygg inskränks människors vardag. Lika viktig för tryggheten är fritidsverksamheten.

Nio utvecklingsteman för stadsplaneringen presenteras.

- ✚ Aktivera Järva friområde och stärk kopplingen till stadsdelarna
- ✚ Bygg nytt i strategiska lägen
Det konstateras bl.a. att det finns såväl ett stort behov av fler stora bostäder för stora hushåll, samtidigt som det är brist på smålägenheter för t.ex. ungdomar. Vidare att möjligheterna till kompletteringsbebyggelse är begränsade eftersom områdena redan hör till ytterstadens hårdast exploaterade. Det finns dock mark i stadsdelarnas kanter mot omgivande stadsdelar, i stadsdelarnas entréer, på nuvarande p-ytor och p-hus samt i de centrala stråken.
- ✚ Länka samman stadsdelar
Det finns utbyggnadsplaner i angränsande kommuner med Kista som ett regionalt centrum. Det ger möjlighet för Akalla-Husby-Kista att närma sig E4 och länkas tydligare till Sollentuna. Hjulsta-Tensta-Rinkeby kan på sin sida om Järvafältet närma sig Lunda/Spånga och även över nya E18 mot den nya stadsdelen Stora Ursvik i Sundbyberg.
- ✚ Koppla ihop gatunätet – där det gör nytta
- ✚ Utveckla de centrala stråken
- ✚ Respektera och utveckla värden i befintlig bebyggelse
- ✚ Bryt trafiksepareringen - där det gör nytta
- ✚ Gör gångvägnätet tydligare
- ✚ Använd ny bebyggelse för att stärka stadsdelarna identitet

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom förvaltningschefens stab. Information till de fackliga organisationerna har lämnats den 6 oktober 2008. Kommunstyrelsens pensionärsråd och äldrenämndens handikappråd har tagit del av ärendet den 7 oktober 2008.

Förvaltningens synpunkter

Vad är bra, vad ska bort och vad saknas i förslaget?

Allt är bra. För att visionen ska bli verklighet krävs dock att det finns ekonomi och erforderliga styrmedel över huvudmannaskaps- och sektorsgränser. Det som saknas är vision om tillgången på primärvård och tandvård. Vidare belyses inte utvecklingen i något avsnitt ur de äldres perspektiv, även om många av de åtgärder som aviserats är av betydelse även för den äldre befolkningen.

Antal personer över 65 år var 3942 år 2007 i Rinkeby-Kista. I Spånga-Tensta bodde 3825 ålderspensionärer. Till år 2017 prognostiseras en ökning i Rinkeby-Kista med 1365. År 2030 beräknas antalet ålderspensionärer där ha ökat till 6480 personer, d.v.s. en ökning med 2538 personer, 39 %, från år 2007. I Spånga-Tensta ökar antalet pensionärer med 1685, 44 %, från år 2007 till år 2030.

Erfarenheterna har visat att äldre som har vuxit upp utomlands ofta behöver äldreomsorg vid tidigare år än andra äldre. I Rinkeby-Kista beräknas 20 % av pensionärerna ha äldreomsorg år 2030 och i Spånga-Tensta 17 %.

De flesta äldre vill bo kvar i sin bostad så länge som tryggheten kan garanteras. Genom tekniska hjälpmedel, hemtjänst och annan assistans och med hjälp av frivilligas insatser är det ofta möjligt att förlänga den tid enskilda kan bo kvar i sin bostad eller i varje fall i samma bostadsområde. Närhet till släkt och vänner samt tillgång till personal som behärskar olika språk underlättar också kvarboende. Vid upprustning av bostäderna bör enligt äldreförvaltningens mening höga krav på tillgänglighet mellan gator och bostadsentréer, i entréer och i lägenheter tillgodoses. De undersökningar som har genomförts rörande de äldres krav på sitt boende visar att de flesta värdesätter närhet till vårdcentral och kommersiell service samt goda allmänna kommunikationer. De äldsta pensionärerna prioriterar trygghet i form av närhet till personal i någon form av äldreboende. De synpunkter som framförs i remissen om ökad trygghet i stadsdelen och minskad brottslighet är naturligtvis också av största betydelse för de äldre. De äldre utsätts många gånger för brott och oroar sig kanske generellt sett i ännu större utsträckning för att bli utsatta då kroppsfunctionerna avtar p.g.a. ålder.

Vad gör ni just nu inom Järvalyftet, som borde finnas med i visionen?

Till äldrenämndens uppgifter hör bl.a. att samordna planeringen av särskilda boendeformer för äldre. I ett förslag till plan som föreläggs äldrenämnden i annat tjänsteutlåtande föreslås att Rinkeby äldreboende flyttar till de lokaler som stadsdelsförvaltningen lämnar i Rinkeby. Enligt förslag till budget för Stockholms stad år 2009 föreslås Rinkeby servicehus istället prövas att omstruktureras till trygghets-/seniorboende. På Järvalyftet finns också Akalla servicehus och seniorboende, Kista servicehus och Tensta servicehus. Kista och Akalla används delvis för heldygnsvård.

Vad vill ni göra de närmaste åren?

Planeringen av äldreboenden sker gemensamt för hela västerort. Därvid beräknas en brist på platser i heldygnsvård uppkomma tillfälligt omkring år 2010 men även på lång sikt. En möjlighet som kan prövas är att då öka andelen vård- och omsorgsboenden i Kista servicehus.

Äldreförvaltningen vill också ta tillvara äldres kunskaper vad gäller musik, konst m.m. i arbetet för mer kultur i vården.

Vad vill ni ha gjort på lite längre sikt, under de kommande 10-15 åren?

I den mån upprustning av det ordinarie bostadsbeståndet inte tillgodoser de äldres önskemål om kvarboende bör kompletteringsbebyggelse med någon form av trygghetsboende/seniorboende övervägas.

Om den utveckling av samarbetet med angränsande kommuner som förutskickas i stadsplaneringen blir verklighet kan samarbetet om äldreomsorgen inom Kommunförbundet Stockholms läns också komma att utvecklas.

Bilaga

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande Vision Järva 2030